

POLITIHØGSKOLEN

Avsluttende studentevaluering i Bachelorutdanningen

Avgangsstudenters vurdering av undervisning
og utdanning ved Politihøgskolen, Kull 05–08

Kjersti Hove

17.02.2010

Denne rapporten inneholder en oppsummering og enkle analyser av studenters evaluering av utdanningen ved slutten av studiet. Evalueringen bygger delvis på spørsmål hentet fra StudData. Rapporten bygger i store trekk på en tilsvarende rapport fra HiO (Hatlevik, Ida Katrine Riksaasen: Avgangsstudenten – Studentenes vurdering av undervisning, praksis, studieforhold, tilegnet kompetanse, studieatferd og fremtidig utdanning. HiO-notat nr 2 -2009) hvor analyser av flere studentgruppers evalueringer er sammenstilt. Rapporten fra HiO gjør det mulig å sammenlikne funn fra våre studenter med disse studentgruppene.

Innhold

1. Hovedfunn.....	1
2. Bakgrunn.....	2
Begrensninger.....	3
Metode.....	3
Respondentgruppen.....	4
3. Samlet vurdering av utdanning.....	6
4. Praksis.....	8
5. Undervisning og studieforhold.....	9
Sammenhengen mellom fag, mellom utdanning og fremtidig arbeid.....	10
Organisering av studiet.....	11
Studentevalueringer.....	12
Flerkulturelle spørsmål.....	12
Sosialt miljø.....	13
6. Tilegnet kompetanse.....	14
Teoretisk kompetanse.....	14
Praktisk kompetanse.....	15
Refleksjonskompetanse.....	16
Relasjonskompetanse.....	17
Ledelseskompetanse.....	18
7. Studieatferd.....	18
Tidsbruk.....	18
Strategier.....	23
8. Referanser.....	26

1. Hovedfunn

Denne rapporten inneholder en oppsummering og enkle analyser av studenters evaluering av utdanningen ved slutten av studiet. Evalueringen bygger delvis på spørsmål hentet fra StudData. Rapporten bygger i store trekk på en tilsvarende rapport fra HiO (Hatlevik, 2009) hvor analyser av flere studentgruppers evalueringer er sammenstilt. Rapporten fra HiO gjør det mulig å sammenlikne funn fra våre studenter med disse studentgruppene.

I sammenlikningen av Politihøgskolestudentene og de utvalgte studentgruppene fra HiO finner vi at studentgruppens vurderinger i all hovedsak er mer like enn ulike innen de utvalgte områdene. Våre studenter skiller seg allikevel ut i enkelte forhold. I dette kapitlet gjengis de vesentligste funnene.

Læringsutbytte og valg av studie.

Politihøgskolestudentene er godt fornøyd med studieutbyttet og de fleste ville valgt studiet om igjen om de fikk valget på nytt. Våre studenter synes å være mer positive i forhold til disse spørsmålene enn de studentgrupper vi har sammenliknet oss med ved HiO.

Undervisning og studieforhold

Studentene opplever at sammenhengen mellom fag er blitt tydelig gjennom studiet. Men samtidig vurderes sammenhengen mellom det som læres i studiet og det fremtidige yrke som mindre tydelig enn for studentgruppene ved HiO. Når det gjelder flerkulturelle spørsmål, opplever studentene at dette verken har stått sentralt eller usentralt i studiet. De oppfatter dette som mindre sentralt enn hos flere andre studentgrupper ved HiO. Studentene mener imidlertid at studiemiljøet er godt og at det er et støttende klima mellom studentene. Det kan se ut som om studentene ved PHS opplever sitt studiemiljø som bedre enn hos de øvrige studentgruppene som man sammenlikner med i denne rapporten.

Tilegnet kompetanse

Studentene ved Politihøgskolen oppgir at de har tilegnet seg kompetanse på en rekke områder etter endt utdanning. Studentene opplever at de først og fremst har en god teoretisk kompetanse og da spesielt god innsikt i lover og regler. På dette siste punktet skiller våre studenters vurdering seg ut fra alle studentgruppene ved HiO. Studentene synes imidlertid at de etter endt utdanning har mindre praktisk kompetanse enn studentgruppene ved HiO. Studentene opplever at deres refleksjonskompetanse og relasjonskompetanse verken er høy eller lav. Sammenlikner vi med profesjonsutdanningene ved HiO, ser vi at disse opplever at de har høyere refleksjonskompetanse enn våre studenter, mens det i forhold til relasjonskompetansen varierer mellom alle studentgrupper. Sett i forhold til studentenes oppfatning av sin lederkompetanse, ser vi at denne også anses som verken høy

eller lav og at denne ligger på samme nivå som i flere av de øvrige studentgruppene.

Studieatferd

Politihøgskolestudentene bruker både studentaktive og eksamens- og pensumrelaterte studiestrategier. De utmerker seg likevel med en svært tydelig eksamens- og pensumrelatert studiestrategi, og ved at de i sitt studiearbeid ikke legger vekt på å lese litteratur som ikke står på pensum. På disse to siste punktene skiller våre studenter seg klart fra studentgrupper ved HiO.

Politihøgskolestudentene følger mye av den oppsatte undervisningen og synes å tilbringe mer tid på studiestedet enn de andre studentgruppene. Studentene oppgir at de i snitt har en gjennomsnittstid på 42 timer på studiet, egentrening inkludert. Tar vi bort egentrening, oppgir studentene at de bruker 32,2 timer på undervisning og organiserte studieaktiviteter samt selvstendig studiearbeid. Våre studenter bruker i snitt mer tid på undervisning og organiserte studieaktiviteter enn de fleste andre studentgrupper, også når en ser bort fra oppgitt tid til egentrening. Deres angitte tidsbruk på selvstendige studieaktiviteter skiller seg ikke ut fra de andre studentgruppene – noen studentgrupper bruker mer og andre mindre tid på dette. Det er en stor spredning i politihøgskolestudentenes tidsbruk i studiet. Et mindretall oppgir at de bruker svært lite tid på studiet, mens et annet mindretall bruker tilsvarende svært mye tid på dette.

2. Bakgrunn

De senere årene har avgangsstudentene gjennomført en avsluttende evaluering etter treårig studie ved Politihøgskolen. Disse evalueringene har vært gjennomført som en konsekvens av at vi har manglende data og analyser av utdanningen på flere områder. Evalueringene ble gjennomført via ITL og har vært knyttet til fagplanene, syn på tema- versus fagperioder, undervisningsmetoder, og miljø- og rammeforhold generelt. Analyser av evalueringene har vært benyttet i forbindelse med utvikling av utdanningens fag og temaperioder og inngikk i kvalitetsarbeidet for tredje studieår spesielt. Funn fra deler av disse evalueringene er omtalt i årsrapporter for GU3, Oslo og Politihøgskolens årsrapporter.

Det har de senere år vært et ønske om å sammenlikne våre studenter med studenter fra tilsvarende høyskoler. I og med at Politihøgskolen er en ung høyskole (etablert i 1992 og fullverdig akkreditert fra 2004) har vi gjerne oppfattet våre studenter som annerledes enn andre studentgrupper. Vi har f. eks oppfattet studenten som mer praktisk enn teoretisk orientert, og som mindre ”høyskolerettet” enn studenter fra de øvrige høyskoleutdanningene. Dette er imidlertid oppfatninger som ikke har vært basert på holdbare data.

Kjennskap til StudData førte i 2008 til at den avsluttende evalueringen for avgangsstudentene endret innhold til også å fokusere på mer generelle spørsmål knyttet til syn på f. eks kunnskap og studiestrategier. På grunn av metodiske begrensninger i ITL ble det besluttet at evalueringen for kull

2005/2008 skulle gjennomføres i Questback og analyseres i SPSS. Dette skulle gjøre det mulig å sammenlikne våre resultater med funn fra StudData.

Begrensninger

Studentenes evalueringer som fremkommer i denne rapporten og tilsvarende rapporter er ikke uten videre kun et uttrykk for hvordan utdanningen *faktisk* fungerer, men studentgruppens *oppfatning* av denne. I høgskolers kvalitetsarbeid er studentenes vurdering tillagt vekt. Enkelte oppfatter at det legges for stor vekt på studenters vurderinger i kvalitetsarbeid og hevder bl.a. at disse ikke har tilstrekkelige forutsetninger for å vurdere utdanningene. Bruk av sammenlikningsstandarder og variasjon i den enkelte students egne preferanser bør også problematiseres. Selv om det vises til studier som påviser sammenheng mellom studentenes evalueringer og andre mål på faglig utbytte, må studentevalueringer betraktes som en av flere innfallsvinkler til vurdering av et studies kvalitet (Mastekaasa & Terum, 2004).

Det å sammenlikne studenters oppfatninger av ulike studier er interessant med tanke på å avdekke studentgruppers ulike oppfatning av f. eks syn på kunnskap og studiestrategier. Denne type kunnskap kan være viktig informasjon med tanke på kvalitetsarbeid. Vurdering av studenters tilfredshet med utdanninger kan være en av flere viktige indikasjoner på studiekvalitet (Mastekaasa, 2003). Det må likevel pekes på at slike sammenlikninger har tydelige begrensninger.

Forkjeller mellom utdanninger kan analyseres og forklares både ut i fra egenskaper hos studentene som rekrutteres til studiet og gjennom egenskaper ved selve studiet (Mastekaasa, 2003). Sosialisering inn i en bestemt studiekultur vil også forme studentenes forventninger til utdanningens innhold og form. Når de ulike studentgruppene vurderer f. eks undervisningsmetoder, vil deres vurdering preges både av utdanningenes faktiske bruk av ulike metoder og studentgruppens forventninger om foretrukne metoder. Den enkelte students vurdering vil altså være preget av studentgruppens sosialisering i profesjonsutdanningen over tid. Til tross for at egenskaper hos studentene uten tvil preger studentgruppers vurdering av utdanninger, oppfattes egenskaper ved utdanningene likevel som hovedårsaken til at studentene vurderer utdanningene som forskjellige (Mastekaasa, 2003).

Metode

Spørreskjemaet som ble benyttet våren 08 ble utarbeidet på bakgrunn av tidligere evalueringer for GU3-studenter og deler av StudData. StudData er en spørreundersøkelse som gjennomføres og ledes av Senter for Profesjonsstudier ved Høgskolen i Oslo. Mens HiO benytter papirversjon i sine undersøkelser, ble vår evaluering gjennomført elektronisk (Questback). Evalueringen ble sendt pr mail til alle studenter i Oslo og Bodø i mai/juni 2008. Studentene i Oslo fikk anledning til å gjennomføre evalueringen i forbindelse med organisert undervisning i datarom. Det er mulig å skille ut hvilke

studenter som har studert i Oslo og Bodø og slik sett nyansere alle svar etter studentenes studiested. En slik analyse gjøres imidlertid ikke i denne rapporten.

Datamaterialet er bearbeidet og analysert i SPSS og Excel. Ved en inkurie ble det i de fleste spørsmål benyttet en innstilling for flervalgsspørsmål i Questback som gjorde det mulig for studentene å krysse av for flere valgmuligheter i ett og samme spørsmål. Dette medførte et større etterarbeid med rydding av datamaterialet i SPSS.

Denne rapporten bygger i stor grad på en rapport som er utarbeidet på Senter for Profesjonsutdanning, HiO (Hatlevik, 2009). Sammenlikningen som foretas baseres på svar fra avgangsstudenter ved ulike profesjonsutdanninger ved HiO i 2007. Vår rapport er i stor grad organisert etter mønster av Hatleviks rapport slik at det vil være lett å supplere med detaljerte funn fra hennes rapport der dette er hensiktsmessig.

Denne rapporten må anses som en del av kvalitetsarbeidet ved Politihøgskolen. Arbeidet er forankret i høgskolens årsrapport i for 2007 og Bacheloravdelingens VP-mål for 2008. Rapporten er tiltenkt lærere og ledere i Bachelorutdanningen i forbindelse med deres planlegging og gjennomføring av utdanning og undervisning. Rapporten bør kunne danne grunnlag for diskusjoner i forbindelse med utviklingsarbeid i avdelingen.

Det er forholdsvis enkle analyser som er gjengitt i denne rapporten. I all hovedsak er det benyttet frekvensanalyser. I teksten presenteres som oftest et gjennomsnitt fra disse analysene. Det å benytte gjennomsnitt er hensiktsmessig for vårt formål med tanke på sammenlikning av kull og studentgrupper over tid. Et gjennomsnitt viser imidlertid ikke spredningen i studentgruppens svar og om gjennomsnittet er ”typisk” for kullet eller kun et snitt av svært ulike syn på det man spør om.

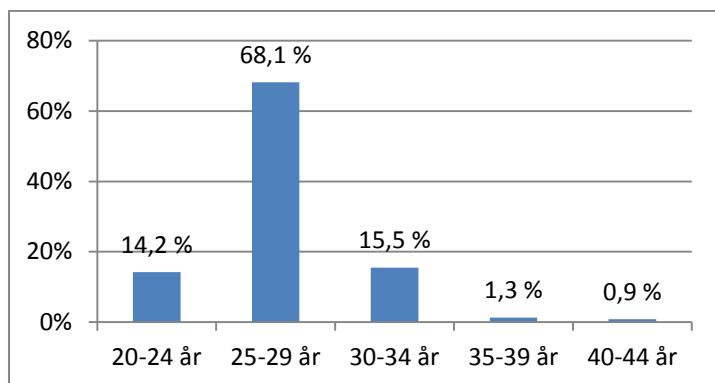
De fleste funn følges av korte refleksjoner hvor funn kommenteres og vurderes i lys av bl.a. tidligere evalueringer (om dette er gjort) og funn fra studentgruppene på HiO. Kommentarene er ment å fungere som utgangspunkt for videre drøfting. I og med at rapporten er bredt anlagt er det ikke lagt opp til inngående drøftinger og analyser. Flere funn bør analyseres og bearbeides videre.

Det er ikke fortatt analyser vedrørende signifikans. I forhold til sammenlikning av funn fra studentgruppene fra HiO baseres disse på funn i selve rapporten fra Hatlevik og ikke fra tallmaterialet fra StudData. Det er mulig å gjøre ytterligere analyser av enkelte spørsmål som kan påvise om likheter og forskjeller mellom svar fra våre studenter fra studenter på HiO er signifikante, men dette er ikke prioritert i denne rapporten.

Respondentgruppen

226 av 360 studenter gjennomførte undersøkelsen. Dette er 63 % av kullet. 85,8 % av studentgruppen har studert i Oslo mens 14,2 % har studert i Bodø. Av disse var 37 % kvinner. Andelen kvinner som

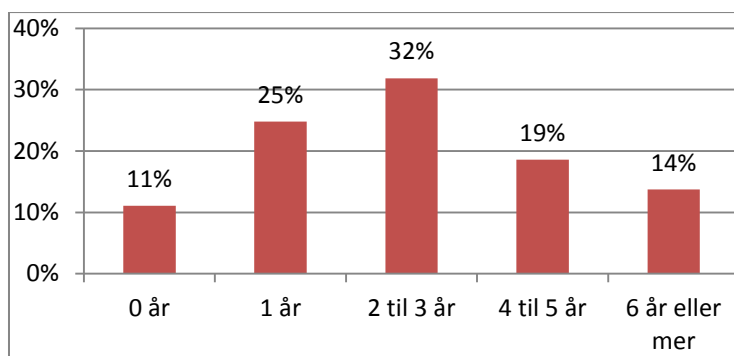
har deltatt i evalueringen tilsvarende kulletts kjønnsandel (36,4 %). Hovedgruppen av respondentene er mellom 25 og 29 år. Gjennomsnittsalder i dette kullet er 23,3 år.

Figur 1: Respondentgruppens alderssammensetning. Prosentvis fordeling.

180 studenter har respondert på at de har fullført utdanning utover videregående skole. Av disse har 50 % fag fra universitet eller høyskole, hvorav 36 % har en fullført bachelorgrad. 56 av studentene oppgir at de har fullført befalskole.

De aller fleste studentene ved Politihøgskolen har arbeidserfaring før de starter opp studiet. 25 % av studentene har arbeidet ett år i full stilling før de startet på studiene, 32 % har to til tre års arbeidserfaring, 19 % har 4-5 års arbeidserfaring, mens 14 % av studentene oppgir at de har arbeidet seks år eller mer før de startet på studiet. I dette spørsmålet hadde ikke studentene anledning til å krysse av om de ikke hadde arbeidserfaring. 11 % er har ikke respondert på spørsmålet, og dette tolkes som at de ikke har arbeidserfaring før de starter ved PHS.

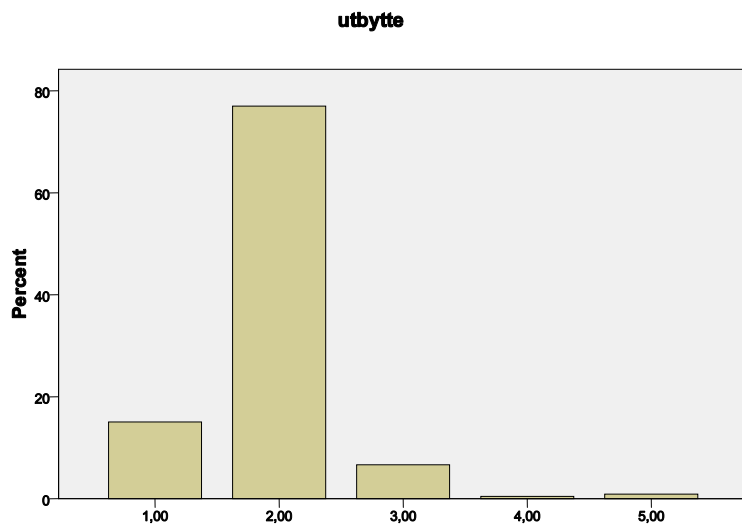

Figur 2: Respondentgruppens arbeidserfaring (fulltidsarbeid). Prosentvis fordeling.

3. Samlet vurdering av utdanning

Studentene blir i denne undersøkelsen stilt spørsmål om hvor fornøyd de samlet sett er med utdanningen: *Du er nå ferdig med utdanningen Bachelor – Politi. Hvordan vurderer du ditt læringsutbytte av hele studiet sett under ett (GU1, GU2 og GU3)?* I dette spørsmålet bes studentene svare på en firepunktsskala (1 = svært godt læringsutbytte, 2 = godt læringsutbytte, 3 = dårlig læringsutbytte og 4 = svært dårlig læringsutbytte. Svaralternativ 5 angir ”ingen formening”).

Studentgruppen oppgir at de har et godt læringsutbytte etter endt utdanning ved PHS. 92 % av kullet mener at de har hatt et svært godt eller godt læringsutbytte. Sett i forhold til tidligere evalueringer (Politihøgskolen, Årsmelding 2008), ser vi at dette studentkullet angir noe mer tilfredshet av studieutbyttet enn kullet året før. Studieåret 07/08 er det markert færre studenter som oppgir at de har et svært dårlig utbytte av studiet (0,4 % i 2008 mot 7 % i 2007).

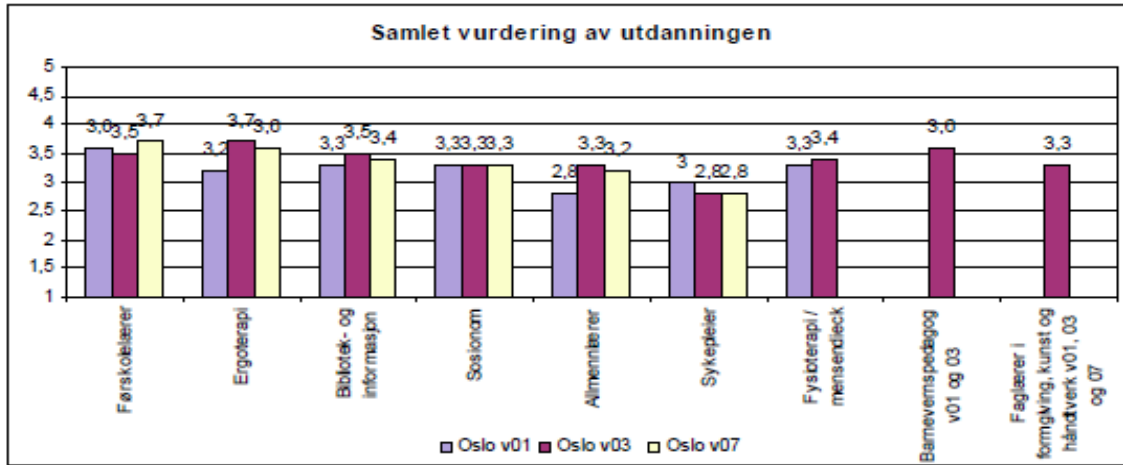

Figur 3: Vurdering av læringsutbytte av hele studiet sett under ett. Det er benyttet en firepunktsskala hvor 1 angir svært godt læringsutbytte mens 4 angir svært dårlig læringsutbytte. Svaralternativ 5 angir ”ingen formening”. Prosentvis fordeling.

Det er ikke mulig direkte å sammenlikne våre funn mot avgangsstudentene på HiO fordi vi ikke benytter eksakt samme spørsmålsstilling og svaralternativ. For å kunne gjøre en slik sammenlikning trenger vi tallmaterialet som ligger bak figuren som er angitt i rapporten. I og med at våre studenter i så tydelig grad svarer positivt på dette spørsmålet antar vi at vi i en nærmere analyse vil finne like gode eller bedre vurderinger på dette spørsmålet enn ved utdanningene ved HiO.

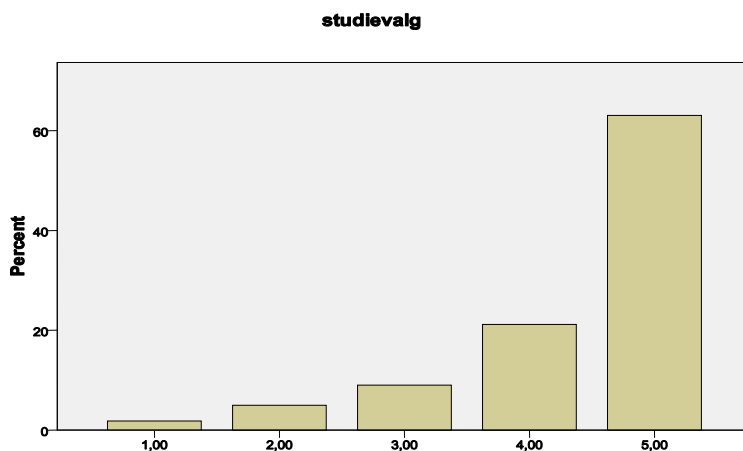
Figur 1.1 Tredjeårsstudentenes samlede vurdering av sin utdanning ved Høgskolen i Oslo våren 2001, 2003 og 2007 på en fempunktsskala (1 'Svært misfornøyd' til 5 'Svært fornøyd'). Gjennomsnitt.

Av Figur 1.1 ser en at for våren 2007 er studentenes samlede vurdering av utdanningen i gjennomsnitt høyest for førskolelærer- og ergoterapiutdanningen. Videre ser en at den samlede vurderingen har endret seg i positiv retning for allmennlærer-, førskolelærer- og ergoterapiutdanningen, og den er uendret for sosionom- og bibliotek- og informasjonsutdanningen. For sykepleierutdanningen har derimot studentenes samlede vurdering av utdanningen endret seg i negativ retning, sykepleierstudentene er også de som er minst fornøyd med sin utdanning, og kvalitetsreformen viser altså ingen entydig forbedring.

Figur 4: Figur hentet fra Hatlevik, Ida K Riksaasen: Avgangstudenten, HiO-notat nr 2 - 2009.

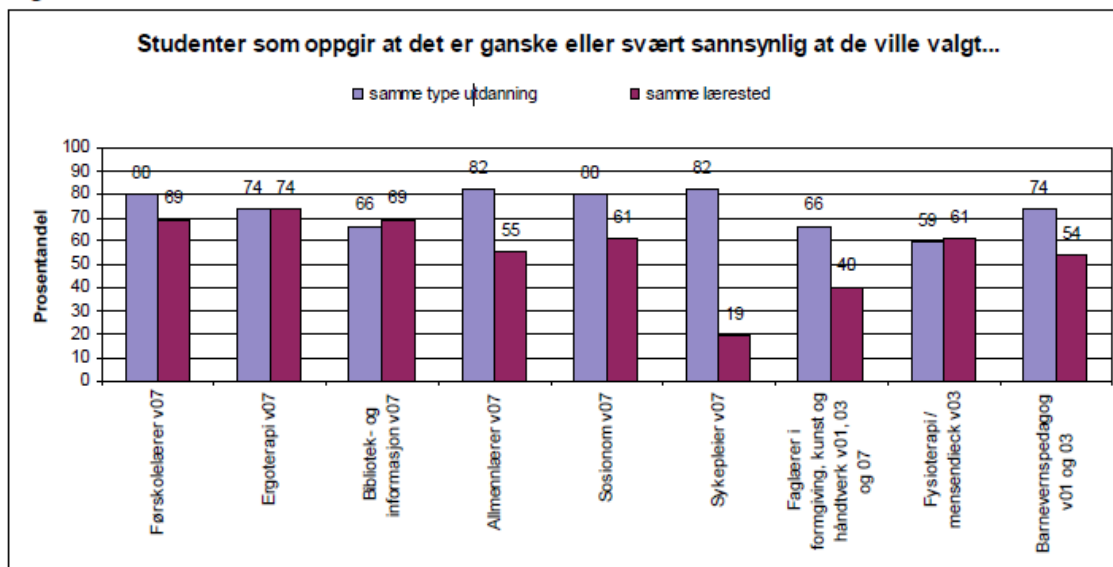
De aller fleste politihøgskostudenter ville ha valgt studiet igjen dersom de fikk dette valget på nytt. På en skala fra 1 – 5 hvor 1 angir svært lite sannsynlig, mens 5 angir svært sannsynlig, oppgir 84,3 % av studentene at det er svært sannsynlig/sannsynlig at de ville valgt studiet om igjen. 6,8 % av kullet oppgir at det er svært lite/lite sannsynlig at de ville valgt studiet om igjen.

Figur 5: Studievalg. Skala 1-5. 1 angir svært lite sannsynlig mens 5 angir svært sannsynlig. Prosentvis fordeling.

Politihøgskolestudentene er mer positive til å ta utdanningen om igjen, dersom de fikk valget på nytt, enn sine studentkolleger ved HiO. Den gode gjennomstrømningen i studiet styrker dette inntrykket (Politihøgskolen: Årsrapport 2007).

Figur 1.3 Valg av utdanning og lærested dersom en kunne foreta valget på nytt for tredjeårsstudenter ved Høgskolen i Oslo. Prosent.

Figur 6: Hentet fra Hatlevik, Ida K Riksaasen: Avgangsstudenten, HiO-notat nr 2 - 2009.

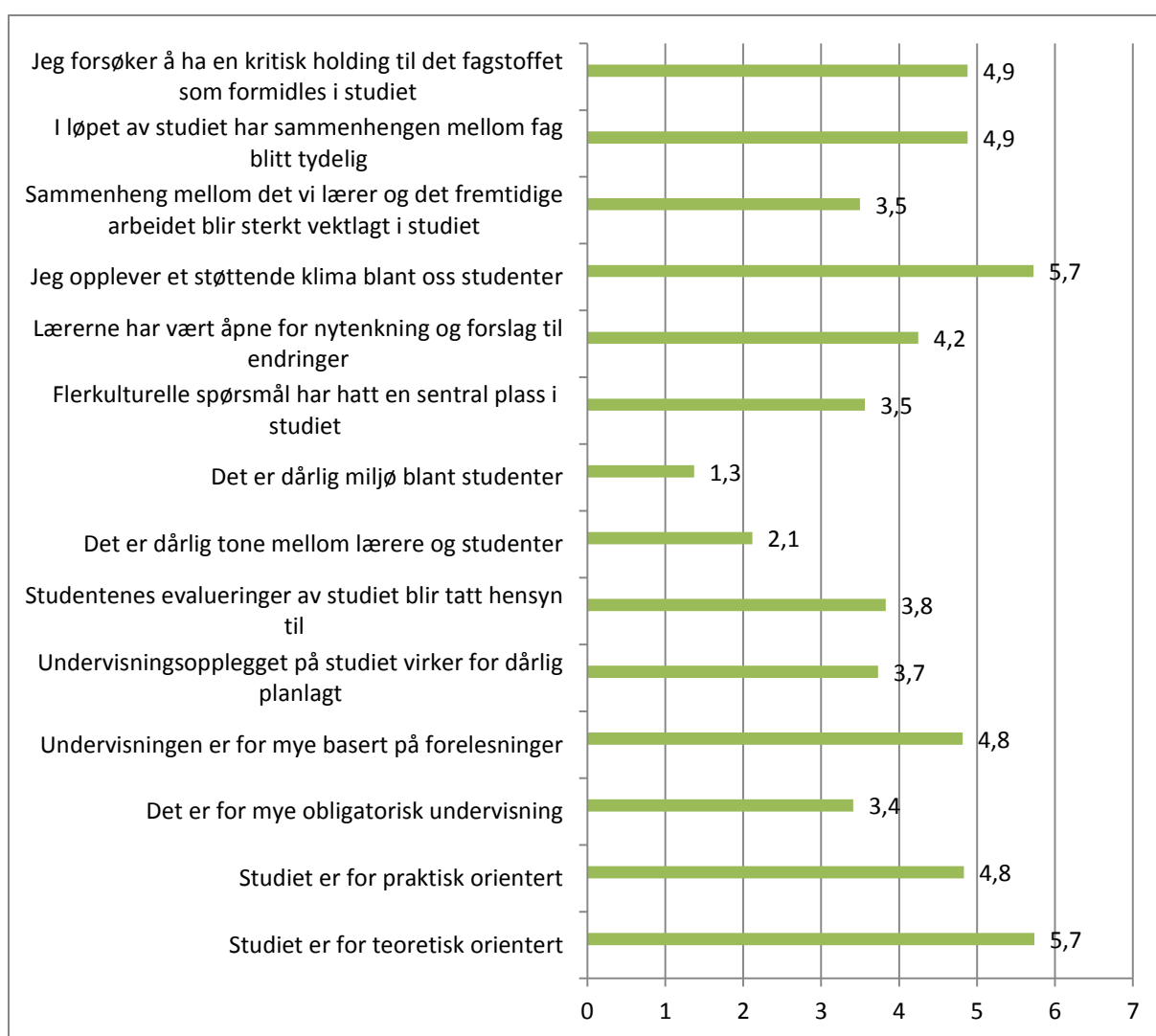
4. Praksis

I rapporten fra HiO settes fokus på praksisdelen av studiet i forbindelse med den samlede vurderingen av utdanningen og lærestedet. På en skala fra 1-5 hvor 1 er svært misfornøyd og 5 er svært fornøyd svarer sykepleier- og allmenlærerstudentene at de er noe over middels fornøyd med studiet (3,6) mens sosionomstudentene er noe mer fornøyd (3,9). I vår undersøkelse etterspørres ikke vurderinger av praksis. Grunnen til dette er at vi foretar en grundig evaluering ved avslutningen av studentenes praksisår (for evalueringen av GU2, se Politihøgskolens årsrapport for 2007 og 2008). Studentene våre oppgir i denne evalueringen at de er svært fornøyd med praksisårets ulike deler. I og med at det ikke stilles spørsmål om en samlet vurdering av praksisåret, er det heller ikke mulig å benytte vurderingen her til en sammenlikning. Det vil senere bli viktig å stille spørsmål vedrørende praksis ved slutten av hele studieåret slik at det kan gjøres en bedre sammenlikning med andre studentgrupper i forhold til utbytte av praksisperiodene i studiet.

5. Undervisning og studieforhold

Studentene ble i undersøkelsen bedt om å ta stilling til flere utsagn knyttet til undervisning og utdanning. Det er benyttet en syvpunktskala hvor 1 angir at man er uenig mens 7 angir at man er enig. Studentene kan også krysse av for om de mener at utsagnet er uaktuelt/vet ikke.

Denne del av spørreskjemaet baserer seg på deler av StudData og spørsmål fra tidligere evalueringer ved PHS. Ikke alle spørsmål fra StudData er tatt med i vårt spørreskjema. Denne delen gir derfor mindre grunnlag til sammenlikninger med rapporten fra HiO. I dette kapitlet trekkes derfor kun enkelte utsagn frem.

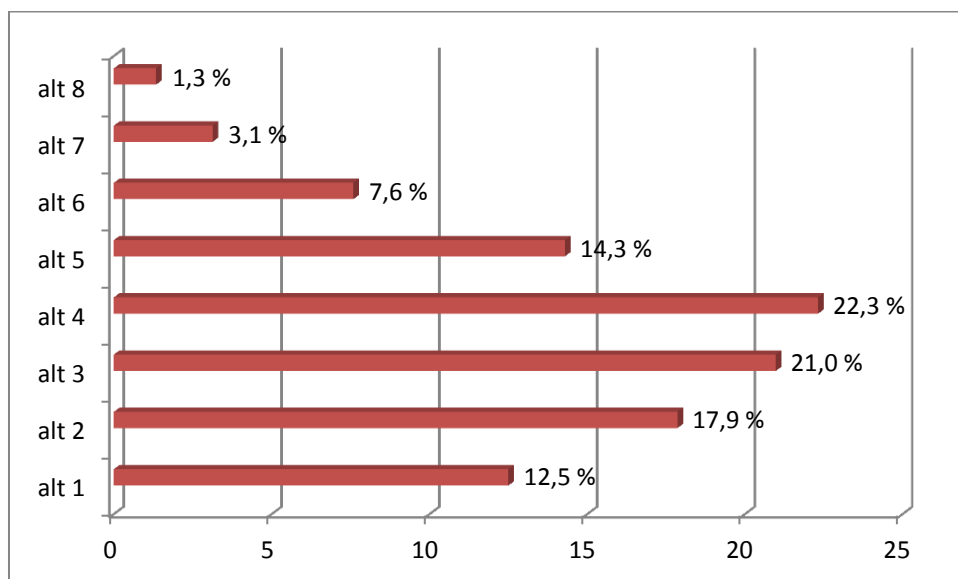
Figur 7. Utsagn knyttet til undervisning og utdanning. Det er benyttet en syvpunktsskala hvor 1 angir at man er uenig mens 7 angir at man er enig. Gjennomsnitt på denne skala er oppgitt.

Sammenhengen mellom fag, mellom utdanning og fremtidig arbeid

De ulike profesjonsutdanningene har de senere årene vært preget av diskusjonen om teori og praksis (Molander & Terum, 2008). Ulike rammeplaner og studieplaner gir signaler om en dreining fra en disiplinbasert- til en yrkesbasert læreplandiskurs (Karseth i Strømsø, Lycke og Lauvås, red, 2006). I denne teori- praksisdiskusjonen har utdanningens relevans for yrkesfeltet stått sentralt (Smeby, 2008). Diskusjonen har også preget profesjonsutdanningen ved Politihøgskolen og påvirket fagplanene på flere områder.

Vår Bachelorutdanning har siden 2003/2004 vært basert på tema- og fagperioder. Tverrfaglighet i utdanningen har stått sentralt i fagplanene etter dette. Tema og fag skal, etter intensjonen, ses i sammenheng. Faggruppene har i praksis samarbeidet tett om felles temaperioder. Sett i forhold til høgskolens langsiktige arbeid med tverrfaglig temaarbeid er det positivt at studentene i så stor grad er enige i at sammenhengen mellom fag har blitt tydelig i løpet av studiet (et gjennomsnitt på skalaen på 4,9). Kullet er imidlertid ikke i så stor grad enige i utsagnet: *Sammenhengen mellom det som lærers i utdanningen og det fremtidige arbeidet er vektlagt i studiet*. Gjennomsnittet for kullet i dette utsagnet er 3,5 mens den ”typiske” studenten (modus) legger seg på svaralternativ 3. Sammenlikner vi våre studenter vurdering med andre, ser vi at våre studenter er langt mindre positivt innstilt til dette utsagnet enn allmenlærerstudentene (3,6), førskolelærerstudentene (4,8) og sosionomstudentene (3,9).

Figur 9 viser mer nyansert hvordan kullet vurderer dette utsagnet (spredning):.

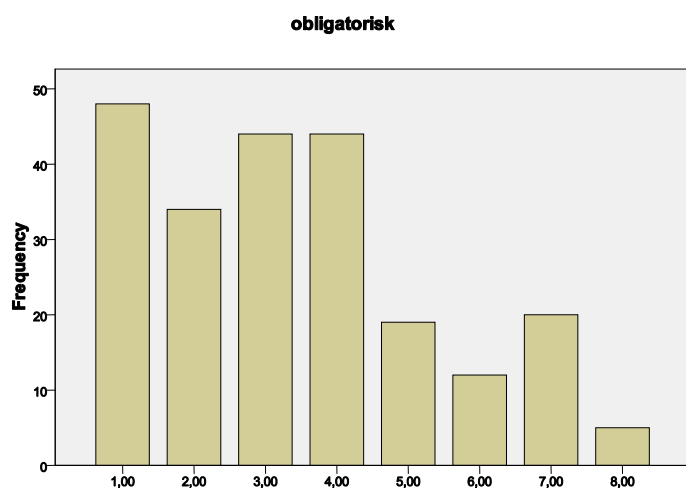
Figur 8: Utsagnet; *Sammenheng mellom det som lærers i utdanningen og det fremtidige arbeidet blir sterkt vektlagt i studiet*. 1 angir at man er enig mens 7 at man er uenig. Alt 8 krysses av hvis utsagnet er uaktuelt/vet ikke. Prosentvis fordeling.

Det yrkesrettede perspektiv i utdanningen er tydelig styrket i fagplanene siden 2003/2004 gjennom temabaserte, tverrfaglige perioder samt en betydelig styrking i bruk av praktiske øvelser og caser. Det er imidlertid langt fra fagplanenes intensjoner til studentenes vurdering av sammenhengen mellom det som læres i studiet og det fremtidige yrket. Det at fagplanenes intensjoner ikke nødvendigvis samsvarer med studentenes oppfatning av fagplanen er velkjent i læreplanforskning (Goodlad, 1979). Det er likevel noe overraskende at studentene ikke oppfatter denne sammenhengen mer tydelig enn det de viser i dette spørsmålet. Det yrkesrettede perspektivet er mer tydeliggjort i ny rammeplan og i fagplanene som implementeres for kullet som startet studiet høsten 2009. Det blir interessant å følge dette aspektet for kullene som kommer etter denne endringen.

Flere nyanserte spørsmål/utsagn vedrørende forholdet mellom arbeidsliv og studiet, teori og praksis er punkter som fanges opp i StudData-variablene, men som ikke tas opp i vår evaluering dette studieåret. Dette er forhold som må vektlegges i videre evalueringsarbeid.

Organisering av studiet

Politihøgskoleutdanningen er mer basert på obligatoriske undervisning enn andre profesjonsstudier. Studentgruppen mener likevel at det verken er for mye eller for lite obligatorisk undervisning i studiet (3,4). I og med at studentene bruker forholdsvis mye tid på undervisning og organiserte studieaktiviteter (se kap 6) spiller det for de fleste ingen praktisk rolle om undervisningen gjøres obligatorisk eller ikke i og med at de følger denne uansett. Det er imidlertid ulike oppfatninger om dette i studentgruppen.

Figur 9: "Det er for mye obligatorisk undervisning". 1 angir at man er enig mens 7 at man er uenig. Alt 8 krysses av hvis utsagnet er uaktuelt/vet ikke. Prosentvis fordeling.

Studentene er tydelige på at de synes studiet baseres for mye på forelesninger (4,8). Dette samsvarer med tidligere evalueringer. Studentene ved Politihøgskolen foretrekker klasseromsundervisning og spesielt undervisning som legger vekt på praktiske øvelser eller caser (se Årsrapporter og evalueringer som er lagt ut på ITL). Det er forholdsvis lite forelesningsbasert undervisning i vår utdanning. Kanskje våre studenter blir skeptiske til denne formen når den anvendes såpass lite. Det er mulig at denne undervisningsformen bør styrkes gjennom kursing av denne undervisningsmetoden.

Studentevalueringer

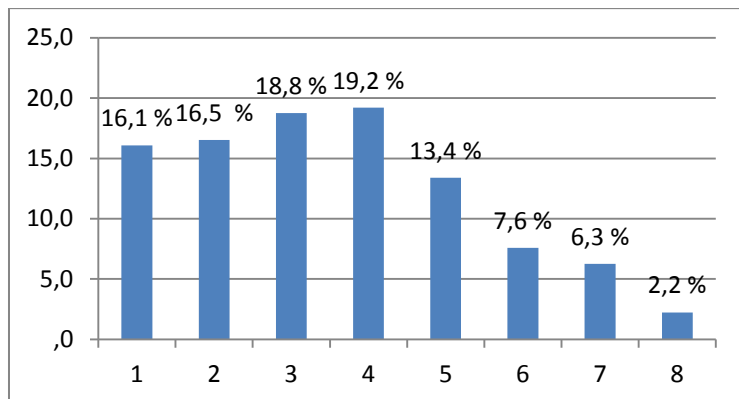
For Politihøgskolen er det viktig at studentenes evalueringer følges opp, og at både lærere og studieledere har en dialog med studentene om resultatet av disse. I enkelte tilfeller kan det settes inn tiltak som følge av studentenes tilbakemeldinger mens det i andre tilfeller kan være forhold hvor lærere og ledere ikke er enige med studentenes evalueringer, og hvor det derfor ikke gjøres endringer som følge av studentenes vurderinger. I disse siste sakene er det også svært viktig at lærere og ledere går i dialog med studentene om dette slik at de opplever at det er meningsfylt å delta i de ulike evalueringene som gjennomføres i studiet. Studentene blir her bedt om å vurdere to utsagn angående studentevalueringer. De uttrykker på skalaen litt over gjennomsnittlig enighet i utsagnet *"Lærerne har vært åpne for nytenkning og forslag til endringer"* (4,2) og litt mindre enighet i utsagnet *"Studentenes evalueringer i studiet blir tatt hensyn til"* (3,8). Det kan diskuteres om utsagnene som skal vurderes er tydelige nok, og om studentene forstår hva som menes med disse. Studentenes vurderinger kan her tolkes som at de er mer enig i at lærerne, de som de møter til daglig, er mottakelige for de forslag og vurderinger som kommer fra studentgruppen, mens de er noe mer tvilende til påvirkningsmuligheten gjennom de generelle, større evalueringene som gjennomføres.

Det kan være viktig at studielederne informerer studentgruppen bedre om de arbeidsgrupper, råd og organer som studentene medvirker i og hvilken rolle disse spiller i studentdemokratiet ved høgskolen. Videre kan det være viktig å gi tydeligere informasjon om tiltak som tas til følge på grunnlag av studentgruppens vurderinger.

Flerkulturelle spørsmål

I de senere år har det vært føringer om at studentene skal få økt sin flerkulturelle forståelse. Dette emnet er styrket i flere ordinære fag og i valgfrie fordypningsemner. For kull 2005-2008 var ikke dette fokuset så tydelig som det er i dag (2009/2010). Flerkulturelle spørsmål i utdanningene etterspørres også i StudData. Sykepleierstudentene oppgir at de ikke er enige i at flerkulturelle spørsmål har hatt en sentral plass i studiet (3,4) mens et flertall av allmenlærerstudentene (4,8) og førskolelærerstudentene (5,2) er enige med dette utsagnet. På lik linje med sykepleierstudentene opplever våre studenter at dette verken har vært et sentralt eller ikke-sentralt emne i studiet (3,5).

Selv om snittet for våre studenter ligger på 3,5 på skalaen, er det viktig å legge merke til at studentgruppen her har ulike vurderinger i forhold til dette. Ut i fra dette bildet kan vi se at høgskolens intensjoner på dette fagområdet ikke er oppfylt for dette kullet. Det blir viktig å følge opp senere kull og se om tiltakene har hatt noe effekt i studentgruppen.

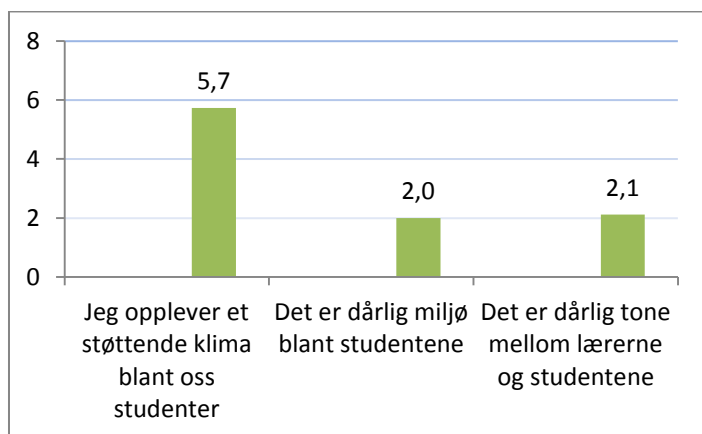

Figur 10: Flerkulturelle spørsmål har hatt en sentral plass i studiet. 1 angir at man er enig mens 7 at man er uenig. Alt 8 krysses av hvis utsagnet er uaktuelt/vet ikke. Prosentvis fordeling.

Sosialt miljø

Studentene opplever at studentmiljøet og studiemiljøet generelt er meget godt. Sammenliknet med HiO oppgir f.eks sykepleierstudentene et gjennomsnitt på 2,4 ved påstanden om at det er et dårlig miljø blant studentene mens allmenlærerstudentene skårer 2,2 og sosionomstudentene 2,7.

Politi høgskolestudentene oppgir et snitt på 5,7 i sin vurdering av støttende klima blant studentene mens gjennomsnittsskåren hos sykepleierstudentene er 5,2. Sosionomstudentene skårer her 5,3 og førskolelærerstudentene 5,8.

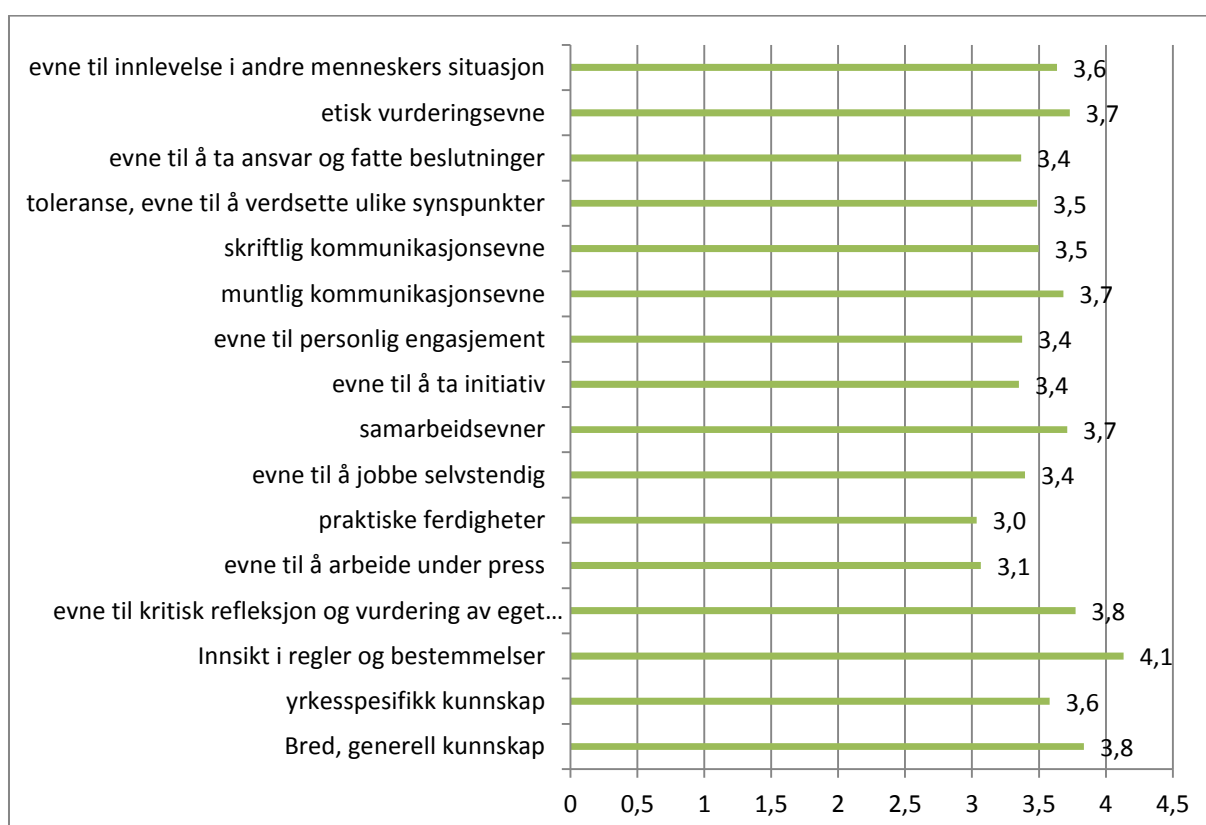
Figur 11: Tre utsagn som knyttes til sosialt miljø på studiestedet. 1 angir at man er enig mens 7 at man er uenig. Alt 8 krysses av hvis utsagnet er uaktuelt/vet ikke. Gjennomsnitt på skalaen er oppgitt.

Studentene ved PHS har i flere år trukket frem det gode studentmiljøet og har angitt at dette er svært godt. Spesielt har dette vært gjeldende for avdelingen i Bodø (Politihøgskolen: Årsrapport 2007). I studentenes evaluering våren 08 gis det samme bilde.

6. Tilegnet kompetanse

Studentene ble spurt om i hvilken grad de har fått utbytte på en rekke områder (se under). I dette spørsmålet er det benyttet en skala fra 1 – 5 hvor 1 angir ”ikke i det hele tatt” og 5 angir ”i svært stor grad”. I figur 13 er alle utsagnene gjengitt.

I analysen av denne delen av evalueringen er utsagnene organisert i ulike former for kompetanse; teoretisk-, praktisk-, refleksjons-, relasjonell- og ledelseskompetanse. Denne organiseringen er hentet fra rapporten fra HiO (Hatlevik, 2009).

Figur 12: Utbytte av studiet. I dette spørsmålet er det benyttet en skala fra 1 – 5 hvor 1 angir ikke i det hele tatt mens 5 angir i svært stor grad. Gjennomsnitt på skala er angitt.

Teoretisk kompetanse

Studentene ved PHS skårer litt over gjennomsnittet på spørsmål om studieutbytte sett i forhold til yrkesspesifikk kunnskap og bred, generell kunnskap. De vurderer sin innsikt i regler og bestemmelser

som godt over gjennomsnittet. Her skårer studentene 4,1 på skalaen fra 1 – 5 hvor 1 angir ”ikke i det hele tatt” og 5 angir ”i svært stor grad”.

	bred, generell kunnskap	yrkesspesifikk kunnskap	innsikt i regler og bestemmelser
Mean	3,8	3,6	4,1
Median	4	4	4
Mode	4	4	4

Figur 13a; teoretisk kompetanse.

Tidligere undersøkelser viser at studenter ved PHS foretrekker praksis fremfor teori, og læringsaktiviteter som er praktisk orienterte sett opp mot teoretiske studieoppgaver. Det har vært en gjennomgangsmelodi at praksis er å foretrekke fremfor teori, og ut i fra dette kunne man forvente at studentene hadde oppgitt et større sprik mellom utbytte av yrkesrelevant kunnskap og bred, generell kunnskap. Det er en svakhet i undersøkelsen at vi ikke har spurt studentene direkte om deres utbytte av teoretisk kunnskap (slik det gjøres i StudData). Dette kunne kanskje ha nyansert bildet noe.

Sett i forhold til profesjonsutdanninger ved sykepleierutdanningen ved HiO sammenfaller studentgruppens vurderinger i stor grad med unntak av studentenes vurdering av innsikt i regler og bestemmelser. Her skårer studentene ved PHS 4, 1 % mens gjennomsnittet for sykepleierstudentene ligger på 3,5. Ser vi på sosionomutdanningen som også i stor grad forbereder studentene til et arbeidsliv som er regel- og prosedyrestyrt, skårer disse studentene høyere på utbytte yrkesspesifikk kunnskap og bred, generell kunnskap mens de for innsikt i regler og bestemmelser skårer lavere enn Politihøgskolestudentene (3,9 %).

Praktisk kompetanse

	Muntlig kommunikasjonsevne	Skriftlig kommunikasjons- evne	Evne til å jobbe selvstendig	Praktiske ferdigheter	Evne til å arbeide under press
Mean	3.7	3.5	3.4	3	3
Median	4	4	4	3	3
Mode	4	4	4	3	4

Figur 13b; praktisk kompetanse

Mens studentene i forhold til teoretisk kompetanse mener at de har hatt et godt utbytte av utdanningen skårer de lavere på spørsmål om utbytte av praktisk kompetanse. Dette kan underbygge det som tidligere er skrevet om politihøgskolestudentenes preferanse for praktisk kunnskap. Studentgruppen foretrekker og forventer en praktisk utdanning, og synes ikke de får nok utbytte på dette feltet.

Sammenlikner vi våre studenter med f. eks sykepleierstudenter og barnevernspedagoger, skårer politihøgskolestudentene betydelig lavere på tilegnet kompetanse her. Disse tre ulike profesjonsutdanningene har ulik mengde praksis i studiene og vurdering av utbytte kan ses i sammenheng med den faktiske mengden av praktisk kompetanse man har fått i studiet. Videre kan vurderingen baseres på den kvalitative oppfatningen av denne type utdanning og studentenes oppfatning av verdien av denne type kompetanse.

Ut i fra studentenes vurderinger kan vi anslå at utdanningen synes å være for teoretisk sett i forhold til studentenes forventninger om praktisk kompetanse. En tydelig oppfatning av praktisk kunnskap som vesentlig for utøvelsen av politiyirket og erkjennelsen av at de på dette tidspunktet ikke har oppnådd denne ønskede erfaringskunnskap, kan ligge til grunn for denne vurderingen.

Refleksjonskompetanse

	Evne til kritisk refleksjon og vurdering av eget arbeid	Etisk vurderingsevne
Mean	3.8	3.7
Median	4	4
Mode	4	4

Figur 13c; refleksjonskompetanse

Evne til refleksjon over eget og andres arbeid og en solid etisk vurderingsevne har stått sentralt i utviklingen av utdanningen siden høgskolen ble opprettet i 1993. Sett i forhold til den korte historikken ved høyere utdanning i politiet er studentenes egen vurdering av relasjonskompetanse gledelig. Sammenlikner vi med andre profesjonsutdanninger ved HiO ser vi imidlertid at våre studenter skårer litt lavere enn disse. Ser vi imidlertid på studentevalueringene fra HiO over tid, ser vi at våre studenter gjennomsnitt sammenfaller med de andre utdanningers gjennomsnitt fra studieårene 01 og 03. Høyere utdanning kjennetegnes blant annet ved krav til refleksjonskompetanse og vi må forvente at våre studenter vil skåre høyere i forhold til dette punktet over tid.

Våre studenter har ikke blitt spurt om deres evne til å tenke nytt, noe som benyttes som indikator i forhold til refleksjonskompetanse. Dette er en svakhet i vår undersøkelse.

Relasjonskompetanse

	Samarbeidsevner	Evne til innlevelse i andre menneskers situasjon	Toleranse, evne til å verdsette ulike synspunkter
Mean	3.7	3.6	3.5
Median	4	4	4
Mode	4	4	4

Figur 13d; relasjonskompetanse

Arbeidsoppgavene i politiet baserer seg i stor grad på samarbeid, oftest to og to i makkerpar, men også i større enheter, f.eks i etterforskning og åstedsarbeid. Ut i fra dette håper vi at studentene opplever at de har et godt studieutbytte sett i forhold til samarbeidsevner. Studentene skårer litt over gjennomsnitt på skalaen på dette. Dette sammenfaller med tidligere evalueringer etter temaperioder. I disse evalueringene har det kommet frem at en stor del av studentene ikke foretrekker å samarbeide om studieoppgaver, mens andre foretrekker denne arbeidsformen. Evne til samarbeid er en ønsket egenskap i yrkessammenheng, og det bør vurderes hvordan utvikling av denne kompetansen kan ivaretas i studiet.

Evne til innlevelse i andre menneskers situasjon anses som vesentlig kompetanse i politiet. Politiet møter ulike grupper i sitt arbeid, både ofre og gjerningsmenn samt publikum som oppsøker politiet for små og større hendelser. Evne til å tolerere og verdsette ulike synspunkter er også en vesentlig kompetanse for å kunne fremstå som nøytral talsmann for publikum. Denne kompetansen anses som viktig i utdanningen og uttrykkes kanskje spesielt i fagplaner i de samfunnsvitenskapelige fag (psykologi, sosiologi, kriminalkunnskap). Studentenes vurdering av studieutbytte i forhold til disse evnene er i gjennomsnitt på skalaen 3,6 (innlevelse) og 3,5 (toleranse, verdsetting av ulike synspunkter). Man kan diskutere om relasjonskompetanse kan læres i voksen alder eller om dette er egenskaper som dannes tidlig og som må etterspørres og vektlegges ved opptak. Likevel må det også innen disse kompetanseområdene vurderes hvordan studiet bedre kan fremme denne form for kompetanse.

Relasjonell kompetanse forventes å stå sentralt i andre profesjonsutdanninger. Studentgrupper fra HiO viser at de i all hovedsak skårer noe over politihøgskolestudentene i deres studieutbytte her.

Studentenes vurderinger fra sykepleierutdanningen er gode samarbeidsevner (4,1), høy evne til innlevelse i andre menneskers situasjon (4) og toleranse til å verdsette ulike synspunkter (3,7).

Allmennlærerene skårer også høyt på samarbeidsevne (4), lavere på evne til innlevelse (3,5) og nært opp til politihøgskolestudentene på toleranse (3,5). Sosionomstudentene skårer i gjennomsnitt 4 på

relasjonell kompetanse i forhold til samarbeidsevne og 3,9 på innlevelse og 3,7 på toleranse for ulike synspunkter.

Ledelseskompetanse

	Evne til å ta initiativ	Evne til å ta ansvar og fatte beslutninger
Mean	3.3	3.4
Median	3	3.5
Mode	3	4

Figur 13e; ledelseskompetanse

Politiet må i svært mange situasjoner ta initiativ til og ta ansvar for å fatte beslutninger i krevende situasjoner. Publikum vil forvente at politiet har evne til å ta ledelsen i krevende situasjoner. Dette er aspekter som vektlegges i utdanningen. Vi kan derfor forvente at studentene vil ha et godt utbytte av lederkompetanse etter endt utdanning. Studentenes samlede vurdering er at utdanningen ikke har gitt dem det læringsutbytte de hadde ønsket i forhold til denne kompetansen. Sosionomstudentene og allmenlærerstudentene skårer likt som politihøgskolestudentene på disse spørsmålene mens sykepleierstudentene skårer høyere (3,9 og 3,5). Spørsmålene som måler ledelseskompetanse i vår undersøkelse er indirekte spørsmål om studentens evne til å ta initiativ, og evne til å ta ansvar og fatte beslutninger. I motsetning til StudData-variablene er studentene ikke blitt spurt om lederevne direkte. Dette er forhold som kan være interessante å følge videre.

7. Studieatferd

Tidsbruk

Det er foretatt en rekke studier av studietidsbruk blant norske studenter. Å vurdere studenters tidsbruk i studiet kan indikere hva vi kan forvente av studieresultat selv om dette ofte ikke er så klart som vi gjerne forventer (Aamodt, 2003). Enkelte studier viser klar sammenheng mellom timer brukt på

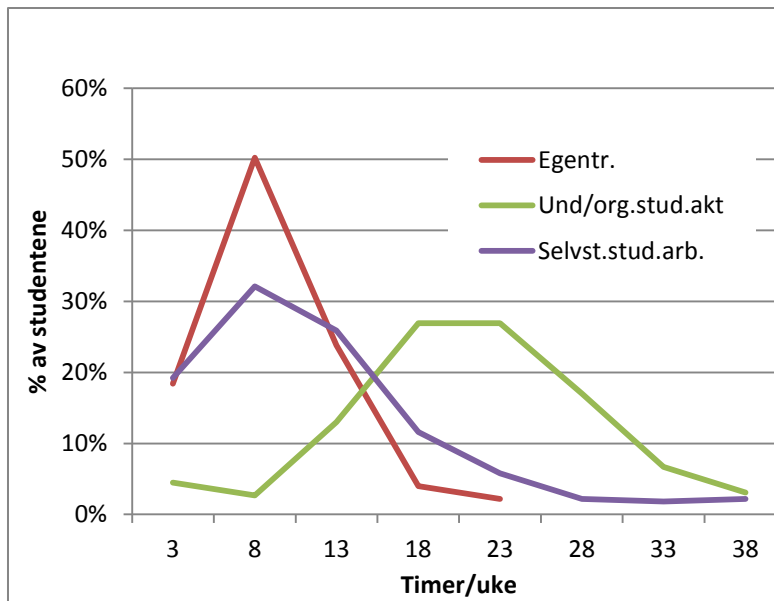
studiet og karakter, mens andre viser det motsatte. Aamodt viser at høy tidsbruk forventes å gi bedre muligheter for involvering og integrering i studiemiljøet, tid til faglige diskusjoner og tilgang til informasjon som kan være viktig for studiet. Det pekes på at studenter lærer gjennom mest mulig kontakt mellom studenter og lærere og at denne kontakten krever tid og tilstedeværelse. Det å analysere studenters tidsbruk må derfor også ses i sammenheng med studentenes generelle studiestrategier.

Studentundersøkelsen fra 2008 viser at politihøgskolestudentene i gjennomsnitt brukte 21,2 timer på undervisning og andre studieaktiviteter, 12 timer på selvstendige studieaktiviteter og 8,9 timer egentrening. Til sammen oppgir studentene at de har en studieinnsats på 42,1 timer per uke. Holder vi egentrening utenom, har kullet oppgitt at de har en gjennomsnittlig studieinnsats på 32,2 timer pr uke.

	Time	Egentr.		Und/org.stud.akt		Selvst.stud.arb.		Sum
1-5	3	18,4 %	0,552	4,5 %	0,135	19,2 %	0,576	
6-10	8	50,2 %	4,016	2,7 %	0,216	32,1 %	2,568	
11-15	13	23,8 %	3,094	13,0 %	1,69	25,9 %	3,367	
16-20	18	4,0 %	0,72	26,9 %	4,842	11,6 %	2,088	
21-25	23	2,2 %	0,506	26,9 %	6,187	5,8 %	1,334	
26-30	28		0	17,0 %	4,76	2,2 %	0,616	
31-35	33		0	6,7 %	2,211	1,8 %	0,594	
36-	38		0	3,1 %	1,178	2,2 %	0,836	
Gj.snitt		98,6 %	8,9	100,8 %	21,2	100,8 %	12,0	42,1
Modus			8		20,5		10	
Median (ca.)			8		21		9	

Figur 13f; tidsbruk 2008

Det er grunn til å peke på et gjennomsnitt av kullet tidsbruk kun viser et grovt bilde på studieinnsats i kullet. Studentenes studieinnsats målt i tid varierer kraftlig. Den ”typiske” student (modus) er da heller ikke nødvendigvis gjennomsnittsstudenten, selv om det store bildet stort sett er det samme.

Figur 13. Studentenes vurdering av studietid på undervisning og andre organiserte studieaktiviteter, selvstendige aktiviteter og egentrening. Prosentvis gjennomsnitt.

Det er viktig å merke seg at enkelte studenter trekker både ned og opp statistikken. All undervisning var for kort tid tilbake obligatorisk, men de aller fleste studenter følger alle undervisningsaktiviteter fremdeles. 4,5 % av studentene oppgir at de kun bruker 1-5 timer i uken på undervisning og organiserte aktiviteter. Dette oppfattes av lærergruppen som en relativt ny trend ved PHS. Lærerne oppgir at enkelte studenter har stort fravær fra timene, og kun møter opp til de deler av undervisningen som er gjort obligatorisk. Det kan være interessant å følge opp om disse studentene også benytter lite tid på selvstendige aktiviteter eller om dette er studenter som foretrekker egenstudier fremfor å følge tradisjonell undervisning. Videre merker vi oss at 6,7 % av studentene oppgir at de bruker 31-35 timer på undervisning og selvstendige studieaktiviteter, mens 3,1 % oppgir at de arbeider mer enn 36 timer i uken med denne aktiviteten. Det vil også være viktig å analysere denne gruppen.

I vår spørreundersøkelse har vi lagt til et spørsmål som det ikke spørres i StudData; tid til egentrening. Grunnen til dette er den relativt lange tradisjonen vedrørende egentrening ved studiet, og at vi har ønsket å fange opp fysisk aktivitet som en spesifikk aktivitet. Denne utelates lett når studentene blir bedt om å oppgi tid til studier. Med egentrening inngår generell trening, men også trening på AT (arrestasjonsteknikk) og trening opp mot grunntrening og eksamener i grunntrening og livreddende førstehjelp. Studentene oppgir at de i snitt benytter 8,9 timer til dette. Dette er et relativt høyt timetall sett opp mot oppgitt tid til egenstudier.

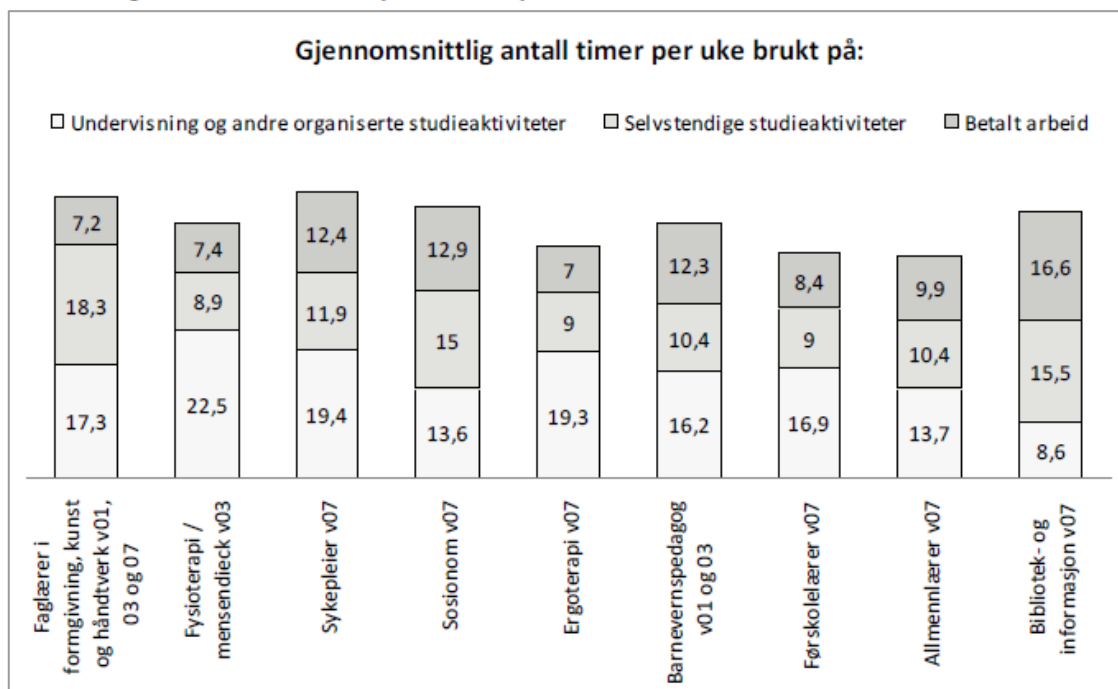
Evalueringer som foretas underveis i studiet i forbindelse med temaperiodene viser at studentene opplever deler av studiet som svært hektisk. Man kan spekulere i om dette kan være årsaken til at studentene oppgir at de opplever at de arbeider såpass mye med studiet som de her viser. Ser vi på de

ulike arbeidsoppgavene som ligger i fagplan og gjennomføringsplaner i ulike fag og temaperioder fremkommer det at er forventet at studentene skal arbeide mye i studiet.

På grunn av at det i vår undersøkelse er benyttet et annet oppsett til svaralternativ enn i StudData må våre funn i denne sammenheng behandles med forbehold. Studenters bruk av tid er basert på en analyse i Excel der det er laget gjennomsnitt av studentenes valg av svaralternativ (1-4, 5-9, 10-14 etc).

Ser vi bort fra studentenes egen trening, oppgir våre studenter at de i gjennomsnitt bruker 21,2 timer på ”undervisning og andre organiserte studieaktiviteter”. Ser vi på andre studenters vurdering finner vi en spredning mellom fysioterapistudentene der studentene oppgir at de bruker 22,5 timer og ved bibliotek- og informasjon som oppgir at de kun benytter 8,6 timer. Våre studenter legger seg tett opp til fysioterapistudentene. Ser vi på hva studentene oppgir av tidsbruk på selvstendige studieaktiviteter finner vi at studentene ved PHS oppgir at de bruker 12 timer til denne aktiviteten. Spredningen hos andre studenter ligger mellom 18,3 og 8,9. Fysioterapistudentene skårer her lavest. Studenter i tre studier oppgir at de bruker mer tid på selvstendige studieaktiviteter enn politihøgskolestudentene og studenter i seks studier oppgir at de bruker mindre tid på dette enn disse.

Figur 1.4 Studentenes egenrapportering av omtrent hvor mange timer de bruker per uke på studierelaterte aktiviteter og betalt arbeid i sitt tredje studieår. Gjennomsnitt.

Figur 14: Figur hentet fra Hatlevik, Ida K Riksaasen: Avgangsstudenten, HiO-notat nr 2 - 2009.

I 2001 ble det gjennomført en tilsvarende kartlegging av studenters studietid (Hove, 2001). Studentene ble da bedt om å redegjøre for hvor mange timer de brukte på henholdsvis egentrening/fysisk trening, politirelatert/yrkesrelatert ferdighetstrening, boklige/teoretiske studier individuelt eller i grupper og annet. Dette gjaldt rapportering av studietid *utover* de 23 obligatoriske undervisningstimene som disse studentene ble tilbudt. Sett bort fra fysisk trening, oppgav studentene et gjennomsnitt på 34 timer per uke. Studentene oppgav et gjennomsnitt på 6,4 til fysisk trening, 8,6 timer med boklige/teoretiske studier og 1 time til politifagrelatert ferdighetstrening. Siden evalueringene ikke er basert på de samme spørsmålsstillingene, er det ikke mulig å eksakt sammenlikne svarene fra 2001 og 2008. Det er likevel grunn til å slå fast at studentene oppgir at de bruker noe *mindre* tid på undervisning enn tidligere (21,2 timer i 2008 mot 23 obligatoriske timer i 2001). Videre vies *mer* tid til selvstendige studieaktiviteter (12 timer i 2008 mot 8,6 i 2001). Når det gjelder egentrening, ligger snittet i 2008 på 8,9 timer mens studentene i 2001 oppgav 6,4 timer til fysisk trening pluss en time til politirelatert egentrening, dvs 7,4 timer til fysiske aktiviteter utenom undervisning og organiserte studieaktiviteter. Studentgruppen oppgir at de i snitt bruker *mer* tid på dette enn i 2001. Studentene i 2008 oppgir alt i alt at de bruker mer tid på studiet enn studentene oppgav i i 2001, også når vi ser bort fra egentrening/ tid til fysisk trening og politifaglig ferdighetstrening.

Studier av studenters studieinnsats på 80- og 90-tallet viser til en relativt stabil studieinnsats på i underkant av 30 timer pr uke. Dette gjelder både universitetsstudenter og høyskolestudenter (Aamodt, 2003). Ut i fra dette ser vi at våre studenters studieinnsats i 2001 og 2008 ligger noe høyere. I ”løse” studier (eksemplifisert ved universitetsstudier hvor studentene i stor grad velger egen fagsammensetning og hvor undervisningen er frivillig) finner man at studentene bruker mindre tid på studiene enn i de ”faste” studiene (faste studier karakteriseres ved mindre valgfrihet, tydelig progresjon og stor grad av obligatorisk undervisning). Ut i fra dette er det ikke overraskende at studenter ved PHS bruker mer tid på studiene enn de fleste studentgruppene ved HiO. Selv om det ikke lengre er obligatorisk tilstedeværelse i studiet er det mange fag som opererer med obligatoriske deler, og samtlige temaperioder har tidvis obligatorisk deltakelse. Det er også grunn til å tro at gammel sedvane med obligatorisk deltakelse fremdeles preger studentkulturen på vår høyskole.

Det må oppfattes som positivt at studentene ved PHS bruker mer tid på studiene enn gjennomsnittet ved andre høyskoler. Studentene oppgir at de opplever studiet som krevende, men lærerne gir uttrykk for at studentene burde forberedt seg mer til undervisningstimene enn det de gjør i dag. Studentene ved høyskolen tilbys mer undervisning pr studiepoeng enn det som er vanlig ved andre høyskoler. I betegnelsen ”undervisning og andre organiserte studieaktiviteter” er det grunn til å tro at overvekten ligger på deltakelse i undervisning, og mindre på andre organiserte studieaktiviteter. Det vil derfor være nødvendig å se på om utdanningen burde endres noe slik at studentaktive læringsformer ble mer fremredende i studiet enn de er i dag. Dette kunne kanskje også bedre studentenes fokus på litteratur

som ikke står på pensum slik at de innarbeider arbeidsstrategier som å søke etter relevant litteratur for å få svar på yrkesfaglige problemer de står overfor.

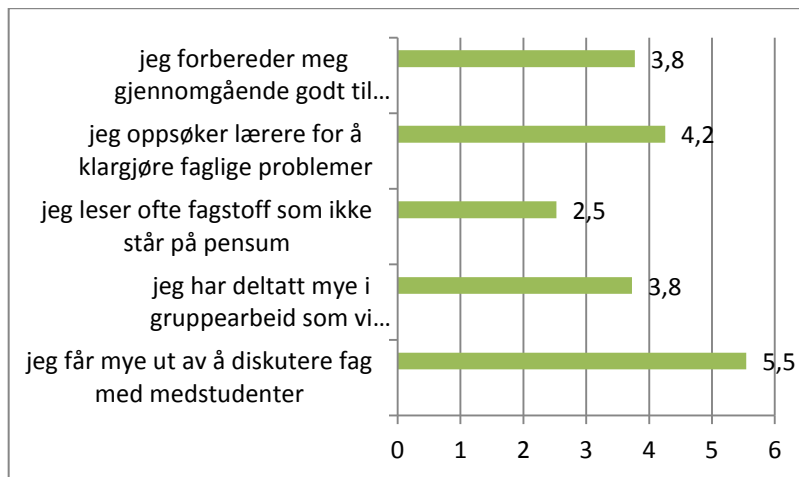
Studiestrategier

Studentene blir i undersøkelsen bedt om å ta stilling til ulike påstander om sine studiestrategier.

Utsagnene vektes etter en syvpunktskala der 1 angir at man er uenig mens 7 betyr at man er enig.

Aktive studiestrategier

Kjennetegn på aktive studiestrategier er ifølge StudData variablene som følger: diskutere fag med medstudenter, deltakelse i gruppearbeid, lesing av fagstoff som ikke står på pensum, oppsøking av lærere for å klargjøre problemer, gode forberedelser til undervisningen og kritisk holdning til fagstoff som formidles i studiet.

Figur 15: Utsagn knyttet til aktive studiestrategier. Utsagnene vektes etter en skala der 1 angir at man er uenig mens 7 at man er enig. I figuren oppgis kulletts gjennomsnitt på denne skala.

Som de øvrige studentgruppene responderer Politihøgskolestudentene variabelt på disse utsagnene. Det er verd å merke seg at studentene oppgir at de får mye ut av å diskutere fag med medstudenter. Dette er en strategi som skårer høyt også i de andre studentgruppene. Sett i forhold til sykepleierstudentene har politihøgskolestudentene en relativt lik strategi i forhold til alle disse utsagn med unntak av "å lese fagstoff som ikke står på pensum". Her skårer våre studenter betydelig lavere enn de øvrige studentgrupper (2,5). Sykepleierstudentene skårer 4,6, allmenlærerstudentene skårer 3,2, sosionomene 3,4, fysioterapistudentene 3,7 og barnevernstudentene 3,7.

Politihøgskolestudentene utmerker seg klart ved ikke å lese faglitteratur utenfor pensum. Dette er i og for seg ikke et overraskende funn. Det er grunn til å stille spørsmål ved hvorfor våre studenter avviker

såpass tydelig på dette punktet. Skyldes dette studentenes uvillighet til å lese faglitteratur utover pensum, det store arbeidspresset generelt, eller er det undervisningstradisjonen ved PHS som ikke legger opp til denne aktiviteten? Vi har tidligere vist at fysioterapistudentene oppgir at de bruker tilnærmet lik tid på undervisning og organiserte studieaktiviteter som våre studenter. Vi vet også at dette studiet tilbyr nesten like mye undervisning som Politihøgskolen tilbyr sine studenter. Det at fysioterapistudentene oppgir en betydelig høyere skår enn våre studenter på spørsmålet om lesing av litteratur som ikke står på pensum, kan indikere at det er andre årsaker som påvirker denne studiestrategien enn mengden undervisning og organiserte studieaktiviteter som tilbys i utdanningen.

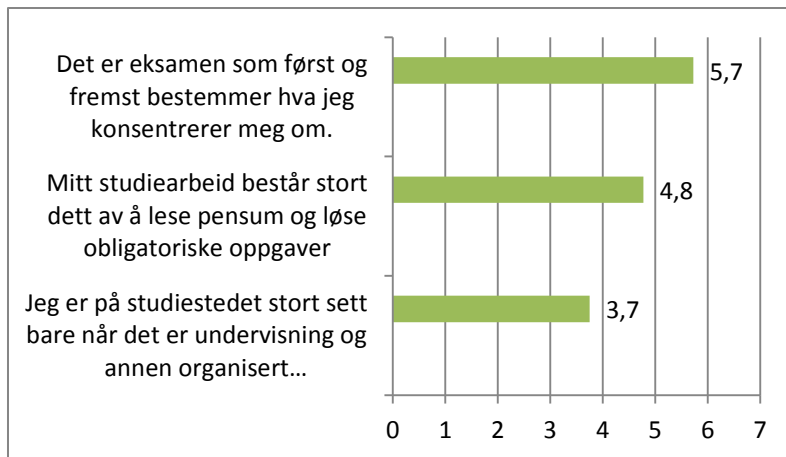
Det er grunn til å tro at studier som tilbyr studentene mye undervisning og organiserte studieaktiviteter vil føre til at studentene vil bruke mindre tid på forberedelse til undervisningen. Våre studenter oppgir at de følger mye undervisning og organiserte aktiviteter. Betyr dette at de forbereder seg mindre til disse aktivitetene? Studentene ved fysioterapiutdanningen og våre studenter synes å legge vekt på å forberede seg til undervisningen (de legger seg i snitt på 3,8 / 3,7). Biblioteksstudentene legger mindre vekt på denne strategien (3,1) mens førskolelærerne og sykepleierstudentene er de gruppene som legger mest vekt på å forberede seg til undervisningen (4,5 / 4,2).

Analysen viser at våre studenter foretrekker å oppsøke lærerne for klargjøring av faglige problemer (4,2). Fysioterapistudentene, som synes å ha tilsvarende like mye undervisningsaktiviteter som oss, oppgir en tilnærmet frekvens her (4,1), mens førskolelærerstudentene oppgir et snitt på 4,8, allmenlærerstudentene 4,6 og sykepleierstudentene 4,1. Ut i fra en samlet vurdering av sammenheng mellom studentens tidsbruk og aktive studiestrategier ser det ikke ut som om høy deltakelse i undervisning (antall timer brukt på undervisning og organiserte aktiviteter) tilsier hvor mye studentgruppene oppsøker lærerne for faglige spørsmål.

Pensum – og eksamensorientert studiestrategi:

En pensum- og eksamensorientert studiestrategi kjennetegnes ved følgende: tilstedeværelse på studiestedet kun ved undervisning og annen organisert studieaktivitet, studiearbeid som stort sett består av å lese pensum og å løse obligatoriske oppgaver, samt eksamen som bestemmende faktor i studiearbeidet.

Pensum- og eksamensorientert studiestrategi dominerer ved Politihøgskolen som på HiO. Det er eksamen som først og fremst styrer studentenes arbeid i studiet (gjennomsnitt for kullet på skala 1-7 er 5,7). Politihøgskolestudentene er mer orientert om eksamen enn sykepleierstudentene (5,1), allmenlærerne (5,3), barnevernspedagogene (4,4) og sosionomene (5,4).

Figur 16: Utsagn knyttet til pensum- og eksamensorientert studiestrategi. Utsagnene vektet etter en skala der 1 angir at man er uenig mens 7 at man er enig. I figuren oppgis kulletts gjennomsnitt på denne skala.

Studentene har også gjennom tidligere evalueringer vist at eksamen styrer store deler av deres studiearbeid. Dette vises i referansegrupperapporter og avsluttende evalueringer foretatt på ITL. Forskning viser at eksamen og tester også styrer lærernes undervisning (Havnås og Raaheim, 2006). Når studentene etterspør eksamen i den grad de gjør ved PHS, vil dette også kunne påvirke lærerne til å fokusere på eksamen i enda større grad enn de ellers ville ha gjort. Det er nødvendig å være svært bevisst på hvordan eksamensformene og eksamensoppgavene utformes i utdanningen slik at disse er i overensstemmelse med fagplanenes intensjoner for øvrig. Ikke minst vil dette være aktuelt i perioder da utdanningsplanene endres.

Våre studenter skiller seg også ut fra de øvrige med at de ikke kun er på studiestedet når det er undervisning eller ved annen organisert utdanningsaktivitet. Det er derfor grunn til å tro at våre studenter sosialiseres tettere gjennom utdanningen enn øvrige studentgrupper. Dette er i og for seg naturlig i og med at det ved det største studiestedet i Oslo kun er en studentgruppe og ikke flere, som f.eks ved HiO. Sett i forhold til utsagnet ”*mitt studiearbeid består stort sett av å lese pensum og løse obligatoriske oppgaver*” er studentene ved Politihøgskolen svært lik sykepleierstudentene, allmenlærerstudentene og sosionomene. Her er det førskolelærerstudentene som skårer lavest med 3,5 og sosionomene som skårer høyest med 5,2.

Politihøgskolestudentene bruker både studentaktive og eksamens- og pensumrelaterte studiestrategier. De liker godt å diskutere fag med andre medstudenter men utmerker seg likevel med en svært tydelig eksamens- og pensumrelatert studiestrategi og ved at de i sitt studiearbeid ikke legger vekt på å lese litteratur som ikke står på pensum. På disse to siste punktene skiller våre studenter seg klart fra studentgruppene ved HiO.

8. Referanser

- Goodlad, J I and Associates (1979): *Curriculum Inquiry: The Study of Curriculum Practice*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Hatlevik, I. K. R. (2009). *Avgangsstudenten: Studentenes vurdering av undervisning, praksis, studieforhold, tilegnet kompetanse, studieatferd og fremtidig utdanning*. Oslo: Høgskolen i Oslo, Senter for profesjonsstudier. (HiO-notat ; 2)
- Hove, K (2001). Kartlegging og vurdering av studenters arbeidsformer i grunntutdanningen ved PHS. Intern FOU-rapport. Oslo: Politihøgskolen.
- Karseth, B. (2006). Reformen i høyere utdanning: Nye student- og lærerroller. I: H. I. Strømsø, K. H. Lycke & P. Lauvås (Red.), *Når læring er det viktigste: Undervisning i høyere utdanning*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Mastekaasa, A. (2003). Tilfredshet med profesjonsutdanningene. I: P. O. Aamodt & L. I. Terum (Red.), *Hvordan, hvor mye og hvorfor studerer studentene?: Om læringsmiljø, jobbpreferanser og forståelse av kompetanse i profesjonsutdanningene*. Oslo: Høgskolen i Oslo, Senter for profesjonsstudier. (HiO-rapport ; 8)
- Mastekaasa, A. & Terum, L. I. (2004). *Studenttilfredshet i profesjonsutdanningene*. [Oslo]: Høgskolen i Oslo, Senter for profesjonsstudier. (Arbeidsnotat ; 8)
- Molander, A & Terum, L. I. (Red.).(2008). *Profesjonsstudier*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Politihøgskolen: Årsmelding 2007. ([2008]). Oslo: Politihøgskolen.
- Politihøgskolen: Årsmelding 2008. ([2009]). Oslo: Politihøgskolen.
- Smeby, J.-C. (2008). Profesjon og utdanning. I: A. Molander & L.I. Terum (Red.), *Profesjonsstudier*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Havnes, A. & Raaheim, A. (2006). Vurdering og eksamen. I: H. I. Strømsø, K. H. Lycke & P. Lauvås (Red.), *Når læring er det viktigste: Undervisning i høyere utdanning* (s. 73-90). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.
- Aamodt, P. O. (2003). Tidsforbruk og studieinnsats. I: P. O. Aamodt & L. I. Terum (Red.), *Hvordan, hvor mye og hvorfor studerer studentene?: Om læringsmiljø, jobbpreferanser og forståelse av kompetanse i profesjonsutdanningene*. Oslo : Høgskolen i Oslo, Senter for profesjonsstudier. (HiO-rapport ; 8)